

Sygn. akt VIII C 51/23

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 sierpnia 2023 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi VIII Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Małgorzata Sosińska-Halbina

Protokolant: stażysta Aleksandra Łuczak

po rozpoznaniu w dniu 2 sierpnia 2023 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa Miasta Ł. – (...) w Ł.

przeciwko S. M.

o zapłatę

- zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 17.250,00 zł (siedemnaście tysięcy dwieście pięćdziesiąt złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 17 kwietnia 2013 roku do dnia zapłaty przy czym od dnia 1 stycznia 2016 roku z ustawowymi odsetkami za opóźnienie;
- zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 2.616 zł (dwa tysiące sześćset szesnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt VIII C 51/23

UZASADNIENIE

W dniu 29 stycznia 2016 roku powód Miasto Ł. – (...)

w Ł., reprezentowany przez pełnomocnika będącego radcą prawnym, wytoczył przeciwko pozwanej S. M. powództwo o zapłatę kwoty 17.250 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 17 kwietnia 2013 roku do dnia zapłaty oraz wniósł o zasądzenie od pozwanej zwrotu kosztów procesu. W uzasadnieniu pełnomocnik wyjaśnił, że w dniu 5 kwietnia 2013 roku powód zawarł z pozwaną umowę o dofinansowanie w formie przyznania bezrobotnemu jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, na mocy której w dniu 17 kwietnia 2013 roku pozwanej wypłacono środki w kwocie 17.250 zł. Zgodnie z postanowieniami umowy beneficjentka miała obowiązek przedstawienia na żądanie powoda dokumentów związanych z realizacją umowy oraz udostępnienia pracownikom powoda przeprowadzenia kontroli w miejscu wskazanym, jako siedziba prowadzenia działalności gospodarczej, na którą przyznano dofinansowanie. Powinnością pozwanej było również przedstawienie dokumentów potwierdzających, że działalność gospodarcza była prowadzona nieprzerwanie przez wymagany umową okres 12 miesięcy oraz że w tym czasie nie podejmowała ona zatrudnienia. W dalszej kolejności pełnomocnik wskazał, że zgodnie z informacjami z CEIDG pozwana rozpoczęła działalność w dniu 23 kwietnia 2013 roku, że kontrola w dniu 15 stycznia 2014 roku nie mogła zostać przeprowadzona, ponieważ pod wskazanym adresem nikogo nie zastano, nadto że pomimo upływu 12-miesięcznego okresu realizacji umowy oraz wezwania do złożenia wyjaśnień beneficjentka nie stawiała się, ani nie przedłożyła wymaganych dokumentów wymienionych w § 3 pkt 18 umowy. Wobec powyższego należy uznać, że umowa nie została zrealizowana prawidłowo, a pozwana nie wywiązała się z zobowiązania. Finalnie pełnomocnik podniósł, że pomimo wezwania do zapłaty pozwana nie spełniła roszczenia.

(pozew k. 2-4)

W dniu 2 lutego 2016 roku referendarz sądowy wydał w przedmiotowej sprawie nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, którym zasądził od pozwanej na rzecz powoda dochodzoną pozewem kwotę wraz z kosztami procesu. Nakaz ten pozwana, reprezentowana przez zawodowego pełnomocnika, zaskarżyła sprzeciwem w całości. Pełnomocnik zakwestionował dochodzone w sprawie roszczenie podnosząc, że nie zaktualizował się obowiązek zwrotu otrzymanego przez pozwaną dofinansowania, a nawet jeżeli, to nastąpiło to bez jej winy. Wskazał, że po rozpoczęciu działalności pozwana zapadła na poważną chorobę, co uniemożliwiło dalsze i skuteczne jej prowadzenie.

(nakaz zapłaty k. 30, sprzeciw k. 49-50)

W toku procesu stanowiska stron nie uległy zmianie.

Pełnomocnik pozwanej uzupełniająco oświadczył, że pozwana nie przedstawiła dokumentów zgodnie z § 3 pkt 18 umowy, ponieważ wezwanie w powyższym zakresie zostało skierowane do pozwanej pół roku po zakończeniu działalności na nieaktualny adres. Zwrócił uwagę, że kontrola była jednokrotna i w jej następstwie pozwanej nie zostało przesłane żadne pismo. Podniósł, że pozwana prowadziła doradztwo w zakresie działalności gastronomicznej, które wykonywała w siedzibie swoich klientów.

Jednocześnie pełnomocnik pozwanej potwierdził, że dokumenty z § 3 pkt 18 nie zostały przez pozwaną złożone.

Pełnomocnik powoda wyjaśnił z kolei, że umowa o dofinansowanie jest niezwykle drobiazgową, ponieważ dotyczy pieniędzy z budżetu, że możliwość jej modyfikacji istnieje wyłącznie w zakresie terminów i rodzaju zakupów, a dokumentacja musi być przedłożona dokładnie taka, jak wymieniona w jej treści.

Wskazał, że pozwana nigdy nie rozliczyła się z dokumentów z ZUS i US, o których mowa w umowie, co ma kluczowe znaczenie w sprawie. Podkreślił, że pisma do pozwanej były przesyłane na oba adresy z CEIDG, z których jeden jest jednocześnie jej adresem zamieszkania do dnia obecnego. Wskazał, że uczestnicy projektu sami, po zakończeniu umowy, przynoszą dokumenty wymienione w § 3 pkt 18 umowy i wówczas powód na ich wniosek wydaje zaświadczenie o zakończeniu umowy i jej rozliczeniu.

Pełnomocnik powoda dodał, że gdyby bezrobotny miał miejsce zamieszkania na terenie gminy Ł. i właściwości danego (...), ale działalność chciałby prowadzić w innym województwie, to wówczas musiałby się zgłosić do tamtego urzędu celem zawarcia umowy jak przedmiotowa, a (...) urząd nie mógłby udzielić wskazanego wsparcia finansowego. Pełnomocnik wskazał ponadto, że do umowy zostały zawarte trzy aneksy jednakże dotyczące wyłącznie terminów rozliczenia się z zakupów, a także, że pozwana kilkakrotnie była wzywana do stawiennictwa w (...) celem złożenia wyjaśnień i dokumentów.

(protokół rozprawy k. 99-99v., k. 102-104)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Przepis art. 46 ust. 1 pkt 2 ustawy z 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy stanowi, że Starosta ze środków Funduszu Pracy może przyznać bezrobotnemu jednorazowo środki na podjęcie działalności gospodarczej, w tym na pokrycie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa związanych z podjęciem tej działalności, w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 6-krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia.

W dniu 5 kwietnia 2013 roku S. M. zawarła z Prezydentem Miasta Ł., w imieniu którego działał Dyrektor (...) w Ł., umowę nr (...) o dofinansowanie w formie przyznawania bezrobotnemu jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej. Na mocy przedmiotowej umowy pozwana otrzymała środki w kwocie 17.250 zł na pokrycie wydatków związanych z podjęciem działalności gospodarczej w zakresie „Pozostałe doradztwo w zakresie działalności gospodarczej i zarządzania, (...) 70.22”. W specyfikacji wydatków otrzymanych środków, zgodnie z podstawą

rozliczenia wskazaną we wniosku, wyszczególniono zakup środków trwałych, urządzeń, maszyn, środków obrotowych, usług i materiałów reklamowych, jak również pokrycie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa, do kwoty 17.250 zł.

Zgodnie z § 3 umowy, S. M. zobowiązała się w szczególności do:

- rozpoczęcia działalności do dnia 20 maja 2013 roku (pkt 2),
- wydatkowania zgodnie z przeznaczeniem otrzymanego dofinansowania w okresie od dnia zawarcia umowy do 2 miesięcy od dnia podjęcia działalności gospodarczej (pkt 3),
- złożenia w terminie 2 miesięcy od dnia podjęcia działalności gospodarczej, rozliczenia na obowiązującym druku, zawierającego: zestawienie kwot wydatkowanych od dnia zawarcia umowy na poszczególne towary i usługi ujęte w specyfikacji, o której mowa w § 1 pkt 3 umowy, wykazanie kwot wydatków z uwzględnieniem podatku od towarów i usług, informację o przysługującym prawie do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego zawartego w wykazanych wydatkach lub prawie do zwrotu podatku naliczonego (pkt 4),
- zwrotu, w terminie 30 dni od otrzymania wezwania z (...), dofinansowania wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od dnia jego otrzymania w przypadku m.in. : wykorzystania dofinansowania niezgodnie z przeznaczeniem, prowadzenia działalności gospodarczej przez okres krótszy niż 12 miesięcy (do okresu prowadzenia działalności gospodarczej zaliczano przerwy w jej prowadzeniu z powodu choroby lub korzystania z świadczenia rehabilitacyjnego), naruszenia innych warunków umowy (pkt 8),
- prowadzenia działalności gospodarczej przez okres minimum 12 miesięcy, od dnia rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej bez jej zawieszenia (pkt 10),
- niepodjęcia zatrudnienia w okresie pierwszych 12 miesięcy prowadzenia działalności gospodarczej (pkt 11),
- przedstawienia kserokopii deklaracji podatkowej dotyczącej podatku od towarów i usług (...) -7 wraz z potwierdzeniem złożenia jej w US (pkt 12),
- niezmienniania profilu działalności oraz niezbywania bez zgody (...) rzeczy zakupionych w ramach przyznanego dofinansowania, za wyjątkiem środków obrotowych przez okres trwania umowy (pkt 14),
- udostępnienia na żądanie (...) wymaganych dokumentów dotyczących realizacji umowy (pkt 15),
- umożliwienia przez cały okres trwania umowy pracownikom (...) oraz innych uprawnionych instytucji, monitorowania przebiegu realizacji umowy celem sprawdzenia wiarygodności przedstawionych informacji i dokumentów, w szczególności poprzez weryfikację spełnienia warunku, o którym mowa w § 3 pkt 10 umowy (pkt 16),
- niezwłocznego powiadomienia (...) o każdej zmianie nazwiska, adresu oraz zmianie terminu rozpoczęcia działalności gospodarczej, zmianie miejsca prowadzenia działalności, bądź o zaprzestaniu jej prowadzenia lub innych okolicznościach mających wpływ na realizację umowy (pkt 17),
- przedstawienia dokumentu potwierdzającego nieprzerwane prowadzenie działalności gospodarczej przez okres 12 miesięcy licząc od daty podjęcia działalności, tj. zaświadczenia z ZUS o przebiegu ubezpieczenia i zaświadczenia z US o czasie prowadzenia działalności gospodarczej (pkt 18).

Umowa obowiązywała przez okres realizacji warunków nią określonych, przy czym wypełnienie przez bezrobotnego warunków określonych w § 3 umowy było równoznaczne z jej wygaśnięciem (§ 10).

Ponadto w umowie zastrzeżono, że dofinansowanie zostanie wypłacone jednorazowo w dniu 17 kwietnia 2013 roku na podany przez pozwaną rachunek bankowy, a także, że wszystkie jej postanowienia mają istotny charakter (§ 12).

Oznaczoną w umowie działalność gospodarczą pozwana rozpoczęła z dniem 23 kwietnia 2013 roku. Jako adres głównego miejsca prowadzenia działalności wskazała: Ł., ul. (...) z (...) lok. 15, zaś jako adres dodatkowych miejsc wykonywania działalności i adres do doręczeń: W., ul. (...).

(umowa k. 6-11, wydruk z CEIDG k. 12, potwierdzenie przelewu k. 24, okoliczności bezsporne)

W dniu 15 stycznia 2014 roku pracownicy powoda, działając na podstawie upoważnienia nr (...) z dnia 13 stycznia 2014 roku wydanego przez Dyrektora (...) w Ł., udali się pod wskazany przez pozwaną adres prowadzenia działalności gospodarczej, to jest: Ł., ul. (...) z (...) lok. 15, celem przeprowadzenia kontroli w zakresie poprawności realizacji umowy nr (...) z dnia 5 kwietnia 2013 roku. Po dotarciu na miejsce kontrolujący nie zastali pozwanej wobec brak było możliwości sprawdzenia, czy postanowienia umowy są realizowane prawidłowo.

(protokół kontroli k. 13-14, okoliczności bezsporne)

Pismem z dnia 20 marca 2015 roku powód wezwał pozwaną do przybycia w terminie 14 dni do siedziby (...) celem złożenia zgodnie z § 3 pkt 10, 11, 18 przedmiotowej umowy zaświadczenia z ZUS o przebiegu ubezpieczenia i zaświadczenia z US potwierdzającego 12-miesięczny okres prowadzenia działalności gospodarczej, a także celem złożenia wyjaśnień do podania i rozliczenia z dnia 26 lipca 2013 roku oraz dostarczenia potwierdzeń zapłaty za faktury nr (...). W wezwaniu wskazano ponadto, że złożenie w/w dokumentów ma na celu prawidłowe rozliczenie umowy, a brak powyższego skutkować będzie przekazaniem sprawy do Wydziału Windykacji w celu wyliczenia i wyegzekwowania należności. Pozwana nie stawiła się w siedzibie (...).

Następnie w piśmie z dnia 17 kwietnia 2015 roku powód poinformował pozwaną, że w związku z niedotrzymaniem warunków określonych w § 3 pkt 15, 16 i 18 umowy o dofinansowanie, przekazał sprawę do Wydziału Windykacji celem wyliczenia i wyegzekwowania należności.

Finalnie, pismem z dnia 11 maja 2015 roku, wobec niedotrzymania przez pozwaną w/w warunków umowy, na podstawie § 3 pkt 8 umowy powód wezwał beneficjentkę do zwrotu w terminie 30 dni wypłaconego dofinansowania (17.250 zł) wraz z odsetkami wyliczonymi na dzień 11 maja 2015 roku (4.307,78 zł).

Pisma, o których mowa wyżej, zostały przesłane pozwanej na dwa, wskazane przez nią i widniejące w CEIDG, adresy, to jest w Ł. i w W..

(wezwanie k. 16, k. 23, potwierdzenia odbioru k. 17-17v., k. 19-20v., pismo k. 18, wydruk z pocztowej książki nadawczej k. 21, k. 22, okoliczności bezsporne)

S. M. zaprzestała prowadzenia działalności gospodarczej w dniu 31 lipca 2014 roku.

W okresie prowadzonej działalności pozwana wystawiła następujące faktury:

- w dniu 23 lipca 2013 roku na kwotę 369 zł tytułem „usługa gastronomiczna”, wskazując jako nabywcę (...) sp. z o.o.,
- w dniu 2 października 2013 roku na kwotę 3.690 zł tytułem „usługa konsultingowa”, wskazując jako nabywcę (...),
- w dniu 11 listopada 2013 roku na kwotę 4.305 zł tytułem „usługa konsultingowa”, wskazując jako nabywcę (...),
- w dniu 7 stycznia 2014 roku na kwotę 3.690 zł tytułem „usługa konsultingowa”, wskazując jako nabywcę (...),

- w dniu 5 lutego 2013 roku na kwotę 6.452,58 zł tytułem „usługa konsultingowa”, wskazując jako nabywcę (...),
- w dniu 14 lipca 2014 roku na kwoty 607 zł, 618 zł, 1.342 zł oraz 1.752 zł tytułem „promocja klubu”, wskazując jako nabywcę Agencję (...) sp. z o.o.

Cztery z faktur dotyczyły przedmiotu działalności wskazanego w umowie.

(wydruk z CEIDG k. 42-43, faktury k. 87-95, okoliczności bezsporne)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił bądź jako bezsporny, bądź na podstawie dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, które nie budziły wątpliwości, co do prawidłowości i rzetelności sporządzenia, nie były także kwestionowane przez żadną ze stron procesu.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo było zasadne i zasługiwało na uwzględnienie w całości.

W przedmiotowej sprawie znajdują zastosowanie przepisy ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (zwanej dalej ustawą), w brzmieniu obowiązującym na datę zawarcia umowy stron, a także postanowienia tej ostatniej.

Podstawą prawną żądania pozwu, a zatem żądania zwrotu środków przyznanych na podjęcie działalności gospodarczej, jest przepis art. 46 ust. 3 ustawy oraz zapis § 3 pkt 8 w zw. z § 3 pkt 15, 16 i 18 umowy nr (...). Zapis umowy jest zresztą częściowym powtórzeniem regulacji ustawowej (co do obowiązku zwrotu środków w przypadku naruszenia postanowień umowy dotyczących przyznania dofinansowania).

Zgodnie z przepisem art. 46 ust. 3 i 4 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, osoba, która otrzymała z Funduszu Pracy jednorazowo środki na podjęcie działalności gospodarczej, była obowiązana dokonać zwrotu otrzymanych środków wraz z odsetkami, jeżeli prowadziła działalność gospodarczą przez okres krótszy niż 12 miesięcy albo naruszone zostały inne warunki umowy dotyczące przyznania tych środków, a dochodzenie tych roszczeń następuje na podstawie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego. Z kolei w § 3 pkt 8 umowy strony zastrzegły, że wnioskujący o dofinansowanie zobowiązuje

się do zwrotu w terminie 30 dni od otrzymania wezwania z (...), nieuwzględnionej w rozliczeniu kwoty przyznanego dofinansowania wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od dnia jego otrzymania w przypadku m.in. naruszenia innych warunków umowy. Nie powielając poczynionych ustaleń faktycznych przypomnienia wymaga, że obowiązkiem pozwanej było m.in. udostępnianie na żądanie powoda dokumentów dotyczących realizacji umowy

(§ 3 pkt 15), umożliwianie pracownikom powoda monitorowania przebiegu realizacji umowy (§ 3 pkt 16), wreszcie przedstawienie stosownych dokumentów z ZUS i US o przebiegu ubezpieczenia i o czasie prowadzenia działalności gospodarczej

(§ 3 pkt 18). Jak wynika z materiału dowodowego w sprawie, pozwana ani nie złożyła przedmiotowej dokumentacji, ani też nie umożliwiła inspektorom (...) przeprowadzenia kontroli, albowiem w dacie jej podjęcia osoby te nie zastały pozwanej w miejscu prowadzenia działalności oznaczonym w CEIDG. Okoliczności te nie zostały przy tym zanegowane przez S. M.. Pozwana argumentowała natomiast, że wszelkie pisma/wezwania powoda zostały wystawione po tym, jak zaprzestała ona prowadzenia działalności, że umowa nie przewidywała terminu na realizację obowiązku z § 3 pkt 18, że powód przeprowadził kontrolę jednokrotnie i z tego tytułu nie przesłał jej żadnego pisma, wreszcie powołała się na stan zdrowia, który ostatecznie stanowił przyczynę zamknięcia przez nią działalności nie wskazując jednak żadnych bliższych informacji w tym zakresie. W ocenie Sądu argumentacja ta nie zasługuje na uznanie. W pierwszej kolejności zwrócić należy uwagę, że pozwana jako główne miejsce prowadzonej przez siebie działalności wskazała adres Ł., ul. (...) z (...) lok. 15. Co istotne warunkiem zawarcia umowy z pozwaną było m.in. prowadzenie działalności gospodarczej na terenie objętym działalnością (...). Przekazywane bezrobotnym dofinansowanie musi być bowiem wykorzystane na terenie właściwym dla danego (...). Oczywiście jest zatem, że inspektorzy powoda udali się właśnie pod (...) adres celem skontrolowania, czy umowa jest wykonywana w sposób prawidłowy zresztą to ten adres wskazany

jest przez pozwaną jako adres miejsca głównego wykonywania działalności gospodarczej. Oczywistym jest przy tym w ocenie Sądu, że pozwana o takiej kontroli nie została uprzedzona. Zaniechanie to jest jednak logiczne i uzasadnione bowiem ewentualne powiadomienie o kontroli mogłoby umożliwić bezrobotnemu odpowiednio przygotowanie się do niej, w tym stworzenie wrażenia, że działalność oznaczoną w umowie o dofinansowanie prowadzi. I choć rację ma pełnomocnik pozwanej wywodząc, że próba kontroli została podjęta jednokrotnie, a w jej wyniku do pozwanej nie zostało przesłane żadne pismo, to jednocześnie okoliczność ta nie ma relewantnego znaczenia. Umowa nie przewidywała liczby działań kontrolnych, nie wymagała także od powoda, aby z w związku z nimi prowadził z beneficjentem jakąkolwiek korespondencję. Podkreślić w tym miejscu również należy, że w piśmie z dnia 20 marca 2015 roku pozwana została wezwana do przybycia do siedziby (...) celem złożenia stosownej dokumentacji, wyjaśnień i stosownych potwierdzeń zapłaty za faktury, a które to wezwanie jak wskazał pełnomocnik powoda miało miejsce kilkukrotnie. Co prawda do akt sprawy złożono jedno wezwanie, niemniej jednak zawodowy pełnomocnik pozwanej w żaden sposób nie zareagował, a w szczególności nie zanegował wskazanej przez powoda, na podstawie akt z (...), liczby wezwań. Niezależnie jednak od powyższego już na podstawie samych dokumentów złożonych do akt sprawy wynika, że pozwana była wzywana do rozliczenia

się z umowy i wykazania spełnienia oznaczonych w jej treści warunków. Pozwanej tym samym, już po kontroli, umożliwiono wypełnienie celu, jakiemu miała służyć zlecona przez powoda kontrola. Okoliczność, że wezwania, o których mowa nie zostały przez pozwaną podjęte i powracały „doreczono w trybie awizo” nie oznacza ich bezskuteczności. Pisma do pozwanej były kierowane nie tylko na adres (...) wskazany jako adres do korespondencji ale także (...) (oba adresy były zgodne z wpisami do CEIDG), co sprawia, że fakt zakończenia przez pozwaną działalności w lipcu 2014 roku traci tak naprawdę na znaczeniu. O ile bowiem po zakończeniu działalności adres w W., oznaczony m.in. jako do doręczeń, przestał być aktualny, o tyle adres w Ł., pod którym pozwana zamieszkuje do dnia dzisiejszego, w dalszym ciągu był i jest adresem prawidłowym. Przypomnieć w tym miejscu również należy że pozwana zgodnie z § 3 pkt 17 umowy obowiązana była niezwłocznie informować powoda m.in. o zmianie adresu oraz miejsca prowadzenia działalności. Powyższego pozwana nie zgłaszała powodowi tym samym uznać należy, że pozwana miała realną możliwość zapoznania się z treścią kierowanych do niej pism. Jedynie na marginesie wskazać wreszcie należy, że to na adresacie oświadczenia spoczywa ciężar ewentualnego wykazania, że pomimo zaistnienia okoliczności wskazanych przez nadawcę nie miał on możliwości zapoznania się z treścią wysłanego mu oświadczenia (por. wyrok SN z dnia 23 kwietnia 2010 roku, II PK 295/09, L.; wyrok SN z dnia 17 marca 2010 roku, II CSK 454/09, OSNC 2010, Nr 10, poz. 142; postanowienie SN z dnia 9 lipca 2009 roku, II PZP 3/09, B. (...), Nr 7). Powyższe w żaden jednak sposób nie zostało przez pozwaną wykazane.

Kolejno zwrócić również należy uwagę, że pozwana nigdy nie poinformowała powoda o zakończeniu prowadzenia działalności, którym to zaniechaniem naruszyła przywołany już § 3 pkt 17 umowy, nie przedstawiła kserokopii deklaracji podatkowej, o której mowa w § 3 pkt 12 umowy, wreszcie nie złożyła powodowi zaświadczeń z ZUS i US wymienionych w § 3 pkt 18 umowy to jest nie przedstawiła dokumentu potwierdzającego nieprzerwane prowadzenie działalności gospodarczej przez okres 12 miesięcy licząc od daty podjęcia działalności, tj. zaświadczenia z ZUS o przebiegu ubezpieczenia i zaświadczenia z US o czasie prowadzenia działalności gospodarczej

W istocie więc S. M. nie przedstawiła powodowi jakiegokolwiek dokumentu, który potwierdzałby, że w ogóle prowadziła działalność gospodarczą w umownym okresie co najmniej 12 miesięcy. Oczywiście rację ma pełnomocnik pozwanej argumentując, że § 3 pkt 18 umowy nie przewiduje żadnego terminu na spełnienie oznaczonego w jego treści obowiązku rzecz jednak w tym,

że i ta okoliczność ma w istocie nikłe znaczenie, skoro pozwana nie złożyła tej dokumentacji nie tylko w okresie prowadzenia działalności oraz bezpośrednio po jej zakończeniu, ale nawet w toku przedmiotowego procesu, w tym na datę wyrokowania dokumentacja ta nie została złożona.

W tym miejscu wskazać należy na przepis art. 354 k.c., zgodnie z treścią, którego dłużnik powinien wykonać zobowiązanie zgodnie z jego treścią i w sposób odpowiadający jego celowi społeczno-gospodarczemu oraz zasadom współżycia społecznego, a jeżeli istnieją w tym zakresie ustalone zwyczaje - także w sposób odpowiadający tym zwyczajom. Dłużnik obowiązany jest przy tym do staranności ogólnie wymaganej w stosunkach danego rodzaju

(należyta staranność), zaś należyta staranność dłużnika w zakresie prowadzonej przez niego działalności gospodarczej określa się przy uwzględnieniu zawodowego charakteru tej działalności (art. 355 k.c.).

Niewątpliwie zaś, uwzględniając czas trwania i cel umowy zawartej między stronami, uznać należy, że osoba będąca beneficjentem dotacji publicznych związanych z podejmowaną przez nią działalnością gospodarczą, niezwłocznie po zakończeniu czasu, przez który winna prowadzić wskazaną w umowie działalność gospodarczą, powinna dokonać kompleksowego rozliczenia z (...) tym bardziej, że zaniechanie takiego działania rodziło określone konsekwencje w postaci obowiązku zwrotu dofinansowania, czego S. M. musiała mieć świadomość podpisując przedmiotową umowę. Niewątpliwie pozwanej winno zależeć na tym, aby po upływie czasu, przez który miała prowadzić działalność gospodarczą, prawidłowo zakończyć i „zamknąć” umowę. Na taki sposób postępowania petentów zwrócił również uwagę pełnomocnik powoda. Inercja pozwanej prowadzi do wniosku, że nie była ona w ogóle zainteresowana rozliczeniem umowy, w tym realizacją obowiązków ciążyących na niej z mocy jej postanowień. Powtórzenia wymaga, że pozwana nie złożyła oznaczonych w umowie dokumentów nawet po wytoczeniu niniejszego powództwa. W takim stanie rzeczy późniejsze powoływanie się na brak otrzymania korespondencji od powoda nie może odnieść skutku. Zdaniem Sądu zwrócić należy ponadto uwagę, że wątpliwości co do prowadzenia działalności przez pozwaną przez okres 12 miesięcy wynikają nie tylko z niedostarczenia przez nią zaświadczeń z ZUS i US, ale również z faktu załączenia przez pozwaną niezwykle skąpej dokumentacji dotyczącej prowadzenia tej działalności. S. M. poprzestała bowiem na załączeniu zaledwie 4 faktur, jakie wystawiła na przestrzeni roku od dnia rozpoczęcia działalności gospodarczej tj. od dnia 23 kwietnia 2013 roku, które dotyczyły czynności związanej z przedmiotem jej działalności gospodarczej, o której mowa w umowie, to jest w zakresie pozostałego doradztwa w zakresie działalności gospodarczej i zarządzania – (...) 70.22. Finalnie jedynie na marginesie wskazać wreszcie należy, że w sprawie brak jest nie tylko dowodów, ale i jakichkolwiek twierdzeń na okoliczność, na czym miałyby polegać rzekoma niedyspozycja zdrowotna pozwanej uniemożliwiająca jej prowadzenie działalności.

Na koniec zwrócić należy uwagę, że Sąd nie był w stanie ocenić merytorycznie wydruków z korespondencji email załączonych przez pozwaną (k. 96-98) albowiem, pozwana nie widnieje ani jako adresat, ani też jako odbiorca tej korespondencji. Co więcej korespondencja ta pozostawia otwartym pytanie, czy dotyczyła organizacji eventów, co można by ewentualnie postrzegać jako doradztwo w zakresie działalności gospodarczej, czy też realizacji samej usługi gastronomicznej, co nie mieściłoby się w profilu działalności pozwanej, na którą dostała dofinansowanie.

Reasumując Sąd uznał, że pozwana nie wywiązała się z obowiązków umownych, w tym m.in. nie udostępniła na żądanie (...) wymaganych dokumentów dotyczących realizacji umowy, nie umożliwiła pracownikom (...) monitorowania przebiegu realizacji umowy, celem sprawdzenia wiarygodności przedstawionych informacji i dokumentów, nie powiadomiła powoda o zakończeniu prowadzenia działalności gospodarczej, nie przedłożyła zaświadczeń z ZUS i US, o których mowa w § 3 pkt 18 umowy. Wszystkie przytoczone wyżej argumenty przemawiają za przyjęciem, że S. M. nie wywiązała się z warunków umowy z dnia 5 kwietnia 2013 roku o przyznawanie bezrobotnemu jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej, co w myśl art. 46 ust. 3 ustawy oraz zapisu § 3 pkt 8 umowy uprawniało powoda do żądania zwrotu udzielonego dofinansowania. Uznać zatem należy, że powód prawidłowo i zasadnie w piśmie w dnia 11 maja 2015 roku stwierdził powyższe naruszenie warunków umowy i wezwał pozwaną do zwrotu przyznanych jej środków w kwocie 17.250 zł wraz z odsetkami.

Mając powyższe na względzie, Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 17.250 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 17 kwietnia 2013 roku do dnia zapłaty, przy czym od dnia 1 stycznia 2016 roku z ustawowymi odsetkami za opóźnienie.

M.-prawną podstawę roszczenia odsetkowego powoda stanowi przepis art. 481 § 1 k.c., zgodnie z treścią którego jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Wskazany przepis obciąża dłużnika obowiązkiem zapłaty odsetek bez względu na przyczyny uchybienia terminu płatności sumy głównej. Sam fakt opóźnienia przesądza, że wierzycielowi należą się

odsetki. Dłużnik jest zobowiązany uiścić je, choćby nie dopuścił się zwłoki w rozumieniu art. 476 k.c., a zatem nawet w przypadku gdy opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które nie ponosi odpowiedzialności i choćby wierzyciel nie doznał szkody. Odpowiedzialność dłużnika za ustawowe odsetki w terminie płatności ma zatem charakter obiektywny. Do jej powstania jedynym warunkiem niezbędnym jest powstanie opóźnienia w terminie płatności. Zgodnie z treścią § 2 art. 481 k.c. jeżeli strony nie umówiły się co do wysokości odsetek z tytułu opóźnienia lub też wysokość ta nie wynika ze szczególnego przepisu, to wówczas wierzycielowi należą się odsetki ustawowe ogólne (od dnia 1 stycznia 2016 roku odsetki ustawowe za opóźnienie). Na gruncie umowy stron (§ 3 pkt 8) pozwana była zobowiązana do zapłaty odsetek naliczonych od dnia otrzymania dofinansowania, tj. od dnia 17 kwietnia 2013 roku.

O obowiązku zwrotu kosztów procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. zasądzając od pozwanej na rzecz powoda kwotę 5.663 zł obejmującą opłatę sądową od pozwu – 863 zł oraz wynagrodzenie zawodowego pełnomocnika w stawce minimalnej – 4.800 zł ustalone w oparciu o § 2 pkt 5 rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych według stanu na dzień wytoczenia powództwa